

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 31 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kuntoutusrahan ylläpitokorvausta korotettavaksi nykyisestä 8 eurosta 9 euroon päivältä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousar-

vioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kuntoutusrahalakiin (611/1991) lisättiin lailla kuntoutusrahalain muuttamisesta (195/2001) 1 päivästä syyskuuta 2001 alkaen ylläpitokorvaus, jonka tarkoituksena oli korvata sellaisia kuntoutuksesta kuntoutujalle aiheutuvia lisäkustannuksia, joita ei voitu ottaa huomioon kuntoutusrahan suuruutta määrättäessä. Ylläpitokorvauksen maksaminen kuntoutujalle katsottiin perustelluksi erityisesti avomuotoisen kuntoutuksen tukemiseksi ja kehittämiseksi, jotta kuntoutukseen osallistumisesta aiheutuvat lisäkustannukset eivät vaarantaisi tai vaikeuttaisi kuntoutukseen osallistumista. Vastaavanlainen tukimuoto sisältyi jo ennestään työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) 10 §:n 2 momenttiin. Kuntoutusrahalakiin säädetty ylläpitokorvaus säädettiin vastaamaan myös määrältään tätä työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvilla henkilöillä myönnettävää, ylimääräisten kustannusten kattamiseksi tarkoitettua ylläpitokorvauksen määrää.

Nykyisin voimassa olevan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 31 §:n mukaan ylläpitokorvausta voidaan maksaa

kuntoutujalle, joka osallistuu kuntoutustarvetta ja -mahdollisuuksia selvittäviin tutkimuksiin ja kokeiluihin, avomuotoiseen kuntoutukseen tai muuhun sitä vastaavaan kuntoutukseen. Ammatillisen koulutuksen, oppisopimuskoulutuksen tai muun niitä vastaavan pitkäkestoisen kuntoutuksen ajalta ylläpitokorvausta ei makseta.

Ylläpitokorvausta voidaan maksaa 8 euroa päivältä ja se on harkinnanvarainen, veroton etuus. Ylläpitokorvaukseen oikeuttavia ylimääräisiä kustannuksia saattavat olla esimerkiksi avomuotoiseen tai vastaavaan kuntoutukseen osallistuvalla henkilölle aiheutuvat päivittäiset matkakustannukset tai ylimääräiset ravinto- ja asumiskustannukset sekä muut kustannukset, kuten kuntoutukseen osallistumisen kannalta tarpeellisen varustuksen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset.

Lisäksi edellytetään, että kuntoutujalla on oikeus Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaiseen kuntoutusrahaan. Se voi olla enintään ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettavan kuntoutusrahan vähimmäismäärän suuruinen, mikä vastaa sairausvakuutuslain mukaisen vähimmäispäivärahan määrää 22,04 euroa arkipäivältä. Jos kuntoutujalla on kuntoutusrahan kanssa yhteen sovi-

tettavia tuloja tai korvauksia, voidaan ylläpitokorvausta maksaa vain, jos maksettavaksi jäävän kuntoutusrahan ja edellä mainittujen tulojen ja korvausten yhteismäärä ei ylitä ammatillisen kuntoutuksen aikaisen kuntoutusrahan vähimmäismäärää.

Ylläpitokorvausta maksetaan kuntoutusrahaan oikeutetulle vain kuntoutukseen osallistumisen ajalta, koska ylimääräisten kustannusten tulee aiheutua itse kuntoutuksesta. Näin ollen ylläpitokorvausta ei voi saada kuntoutuksen odotus- ja väliajoilta tai kuntoutuksen tilapäisen keskeytymisen ajalta. Koska ylläpitokorvaus on tarkoitettu kuntoutuksesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseen, ylläpitokorvaukselle ei aseteta omavastuuaikaa ja sitä voidaan siten maksaa jo kuntoutusrahan omavastuupäiviltä.

Yhdenmukaisesti julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) tarkoittamassa työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa oleville henkilöille maksettavaan ylläpitokorvaukseen erikseen ehdotettavan korotuksen mukaisesti ja kuntoutustoimenpiteiden kannustavuuden parantamiseksi kuntoutusrahan ylläpitokorvausta esitetään korotettavaksi 1 eurolla päivässä eli nykyisestä 8 eurosta 9 euroon päivässä.

2. Esityksen vaikutukset

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 66 §:n mukaan lain mukaisten kustannusten rahoittamisesta säädetään sairausvakuutuslaissa. Sairausvakuutuksen rahoitus on jaettu sairaanhoitovakuutuksen ja työtulovakuutuksen rahoitukseen. Työtulovakuutus rahoitetaan työnantajien, palkansaajien ja valtion

osuuksilla. Valtio rahoittaa työtulovakuutuksen menoista vähimmäismääräiset kuntoutusrahat. Vuonna 2008 kuntoutusrahan ylläpitokorvausta maksettiin 30 kuntoutujalle yhteensä 14 000 euroa. Kuntoutusrahan korottamisesta aiheutuvan vuotuisen lisäkustannuksen voidaan arvioida olevan vähäinen.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen kanssa.

4. Riippuvuus muista esityksistä

Hallitus antaa erikseen Eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamisesta siten, että työvoimapolitiiseen aikuiskoulutukseen osallistumisesta aiheutuviin matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvauksena opiskelijalle myönnettävää ylläpitokorvausta korotetaan 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen 1 eurolla päivässä nykyisestä 8 eurosta 9 euroon.

5. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Sitä sovelletaan kuntoutusrahaan, jota maksetaan lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (566/2005) 31 §:n 1 momentti seuraavasti:

31 §

Ylläpitokorvaus

Kuntoutujalle voidaan maksaa ylläpitokorvausta 9 euroa päivältä kuntoutuksesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseksi ja kuntoutukseen osallistumisen varmistamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lakia sovelletaan kuntoutusrahaan, jota maksetaan lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta.

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (566/2005) 31 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

31 §

Ylläpitokorvaus

Kuntoutujalle voidaan maksaa ylläpitokorvausta 8 euroa päivältä kuntoutuksesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseksi ja kuntoutukseen osallistumisen varmistamiseksi.

Ehdotus

31 §

Ylläpitokorvaus

Kuntoutujalle voidaan maksaa ylläpitokorvausta 9 euroa päivältä kuntoutuksesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseksi ja kuntoutukseen osallistumisen varmistamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010 . Lakia sovelletaan kuntoutusrahaan, jota maksetaan lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta.
